

поддържахъ отъ части отъ общинитѣ, отъ части чрѣзъ завѣщанията на родолюбиви Българи, а пакъ отъ части отъ църковнитѣ приходи. Главнитѣ училища въ Пловдивъ, въ Габрово и въ Желѣзникъ (Ески-Загра) можехъ да се сравнятъ съ Западнитѣ Европейски реалки; въ Южна Бесарабия, която отъ 1812 год. е населена най много отъ Българи а въ 1856 по Парижкий миръ се отстѫпи на Влашко, въ 1858 год. Николай Конаки Богороди, тогавашният „Каймакамъ“ въ Молдова и синъ на княза Стефана-Богориди отвори Българска Гимназия.

Въ това сѫщото врѣме мнозина Българи се ученѣ въ инострани училища като се приготвяха за лѣкари и за учители, въ Россия, Букурещъ, въ Бѣлградъ, въ Загребъ, въ Виена, въ Прага и въ срѣднитѣ училища на други Чешски градове, въ Парижъ и въ Нѣмско. Българскитѣ ученици въ Россия съ голѣма щедростъ се подпомагахъ отъ благодѣтелнитѣ славянски дружества и мнозина отъ тѣхъ даже никакъ се невърнахъ, нѣ останахъ на Русска служба; въ най ново врѣме не само Одесски и Бесарабски Българи, нѣ и родомъ отъ собственна България завзехъ учителски мяста на Русскитѣ университети или на гимназии (списателитѣ Дриновъ Жинзифовъ, Бончевъ, Станишевъ и др.) а нѣкои служихъ въ войската (като напр. Генералъ Кишелски отъ Котелъ, Пѣлковникъ Кесяковъ отъ Пловдивъ) или пакъ имахъ служба при консулитѣ на Вѣстокъ.